

FINANSMINISTERIET

Udgiftslofter og statens finanser

August 2016

2016

FINANSMINISTERIET

Udgiftslofter og statens finanser

August 2016

2016

I tabeller kan afrunding medføre,
at tallene ikke summer til totalen.

Denne publikation er udarbejdet af
Finansministeriet
Center for udgiftspolitik og modernisering
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K
Telefon 33 92 33 33

Elektronisk publikation:
978-87-93531-02-4

Publikationen kan hentes på
Finansministeriets hjemmeside
fm.dk

Udgiftslofter og statens finanser

I 2016 forventes et underskud på statens finanser (DAU-saldoen) på ca. 22½ mia. kr., svarende til ca. 1,1 pct. af BNP. De statslige indtægter i 2016 skønnes at udgøre ca. 671½ mia. kr., mens de statslige udgifter i 2016 skønnes at udgøre godt 694 mia. kr.

Sammenlignet med majvurderingen er det skønnede DAU-underskud for 2016 reduceret med ca. 20¾ mia. kr. Det lavere underskud kan henføres til, at skønnet for de statslige indtægter er opjusteret med knap 22 mia. kr., herunder primært sfa. forventet højere provenu fra personskatter og arbejdsmarkedsbidrag mv. samt ekstraordinære indtægter fra salg af en del af statens aktiebeholdning i DONG.

De statslige udgifter i 2016 skønnes godt 1 mia. kr. højere end vurderingen i maj. Udgifterne i 2016 forventes at være lavere end de gældende udgiftslofter, hvorfor udgiftslofterne forventes overholdt.

På finanslovsforslaget for 2017 er der budgetteret med et underskud på DAU-saldoen på ca. 7¾ mia. kr., svarende til 0,4 pct. af BNP.

Sammenlignet med 2016 skønnes DAU-saldoen i 2017 således forbedret med knap 15 mia. kr. i løbende priser, hvilket primært kan henføres til forventet højere provenu fra pensionsafkastskatten.

De budgetterede udgifter på finanslovsforslaget for 2017 er i overensstemmelse med de gældende udgiftslofter, jf. *budgetlovens* § 7, stk. 2. Budgetteringen under delloftet for driftsudgifter i 2017 ligger ca. 0,7 mia. kr. under delloftet, mens budgetteringen under delloftet for indkomstoverførsler i 2017 ligger ca. 4,0 mia. kr. under delloftet.

Statens nettokassesaldo, der påvirker statsgælden, skønnes i 2016 at udvise et underskud på godt 33¼ mia. kr., mens der på baggrund af finanslovsforslaget for 2017 skønnes et nettokasseunderskud på godt 11¾ mia. kr. i 2017.

Statsgælden skønnes at stige med godt 41½ mia. kr. fra 2015 til 2017. I samme periode skønnes den offentlige nettogæld at stige med godt 58 mia. kr., mens ØMU-gælden forventes at falde med godt 11¾ mia. kr.

1. Udgiftslofter for stat, kommuner og regioner

Med budgetloven er der fra og med 2014 indført bindende udgiftslofter for stat, kommuner og regioner. Udgiftslofterne skal understøtte, at de offentlige finanser udvikler sig i overensstemmelse med de finanspolitiske målsætninger, og at udgifterne holder sig inden for de planlagte rammer. Udgiftslofterne fastlægger en øvre grænse for de omfattede udgifter i en periode på fire år fra og med finansåret. Finanspolitikken er siden 2014 fastsat i overensstemmelse med de gældende udgiftslofter.

I henhold til budgetloven skal der foretages to forudgående udgiftskontroller for staten på baggrund af udgiftsskøn i løbet af året og en efterfølgende udgiftskontrol på baggrund af de faktiske regnskabstal. Med udgiftskontrollerne skal det efterprøves, om de statslige udgifter ligger inden for de statslige udgiftslofter.

Ligeledes kontrolleres det, om de kommunale og regionale budgetter og regnskaber er inden for de gældende udgiftslofter.

Udgiftslofterne forventes overholdt i 2016

Finanspolitikken i 2016 er med finansloven for 2016 (FL16) og de kommunale og regionale budgetter for 2016 i overensstemmelse med udgiftslofterne for stat, kommuner og regioner i 2016, *jf. tabel 1*.

Tabel 1
Loftbelagte udgifter i 2016

Mia. kr. (2016-priser)	Statslige dellofter		Kommunalt loft	Regionale dellofter	
	Driftsudgifter	Indkomst-overførsler	Serviceudgifter	Sundhedsudgifter	Udviklingsopgaver
Loft på FL16	182,2	257,4	237,4	107,4	3,0
Udgifter på FL16 samt kommunale og regionale budgetter	182,2	254,3	237,2	107,4	3,0
Skøn, august 2016	179,9	253,7	-	-	-

Anm.: Det forventes på baggrund af aftalerne om kommunernes og regionernes økonomi for 2017, at der ifm. tillægsbevillingsloven for 2016 vil blive foretaget administrative korrektioner af de gældende udgiftslofter for 2016. Det statslige delloft for driftsudgifter forventes nedjusteret med 0,7 mia. kr., det statslige delloft for indkomstoverførsler forventes opjusteret med 0,3 mia. kr., det kommunale serviceloft forventes opjusteret med 0,1 mia. kr. og det regionale sundhedsloft forventes opjusteret med 0,3 mia. kr.

I forbindelse med den første forudgående udgiftskontrol for staten i maj vurderedes både det statslige delloft for driftsudgifter og det statslige delloft for indkomstoverførsler at blive overholdt i 2016.

Baseret på opdaterede skøn i den aktuelle vurdering skønnes der fortsat at være mindreudgifter under såvel det statslige delloft for driftsudgifter som det statslige delloft for indkomstoverførsler både i forhold til budgetteringen på finansloven for 2016 og i forhold til de gældende udgiftslofter. De forventede statslige mindreudgifter i 2016 uddybes i afsnit 4.

Udgiftslofterne er overholdt på finanslovsforslaget for 2017

Finanspolitikken i 2017 er med finanslovsforslaget for 2017 og økonomiaftalerne med kommunerne og regionerne for 2017 i overensstemmelse med udgiftslofterne for stat, kommuner og regioner i 2017, jf. *tabel 2*.

Tabel 2
Loftbelagte udgifter i 2017

Mia. kr. (2017-priser)	Statslige dellofter		Kommunalt loft	Regionale dellofter	
	Driftsudgifter	Indkomstoverførsler	Serviceudgifter	Sundhedsudgifter	Udviklingsopgaver
Loft	189,8	262,0	242,4	110,0	3,0
FFL17 og ØA17	189,1	258,0	242,4	110,0	3,0

Kilde: Finanslovsforslaget for 2017 og aftalerne om kommunernes og regionernes økonomi i 2017.

På finanslovsforslaget for 2017 er udgifterne under det statslige delloft for driftsudgifter budgetteret ca. 0,7 mia. kr. lavere end det gældende udgiftsloft, mens der i *Økonomisk Redegørelse*, maj 2016 blev forudsat en beregningsteknisk mindre-disponering på 2 mia. kr. for at fastholde et underskud på den strukturelle saldo på 0,4 pct. af BNP.

Disponeringen under det statslige delloft for driftsudgifter på finanslovsforslaget for 2017 skal ses i lyset af, at vurderingen af de offentlige finanser – blandt andet som følge af lavere budgetterede asyludgifter – har givet mulighed for at disponere en større del af udgiftsloftet i 2017 end det hidtil har været beregningsteknisk forudsat. På baggrund af den aktuelle vurdering skønnes således et underskud på den strukturelle saldo på 0,4 pct. af BNP i 2017, svarende til skønnet i maj-vurderingen.

Den flerårige budgettering på finanslovsforslaget for 2017 viser, at de budgetterede udgifter under det statslige delloft for indkomstoverførsler i hele perioden 2017-20 er lavere end udgiftslofterne, som de fremgår af finanslovsforslaget for 2017, jf. *tabel 3*.

De budgetterede mindreudgifter under det statslige delloft for indkomstoverførsler skal blandt andet ses i lyset af, at der i forbindelse med loffastsættelsen er indregnet en udsvingsbuffer, som afspejler at udgifterne til indkomstoverførslerne er lovbundne, og at de budgetterede udgifter er behæftet med usikkerhed.

På baggrund af budgetteringen på finanslovsforslaget for 2017 er der udsigt til, at en mindre del af udsvingsbufferen i 2018 vil komme i anvendelse.

Tabel 3
Budgetterede udgifter under det statslige delloft for indkomstoverførsler

Mia. kr. (2017-priser)	2017	2018	2019	2020
Statsligt delloft for indkomstoverførsler	262,0	258,9	256,9	253,9
Budgetterede udgifter under det statslige delloft for indkomstoverførsler	258,0	254,6	251,0	248,9
Forskel	-4,0	-4,3	-5,9	-5,0
<i>-heraf afsat udsvingsbuffer</i>	<i>-1,0</i>	<i>-5,0</i>	<i>-5,0</i>	<i>-5,0</i>

Kilde: Finanslovsforslaget for 2017 og Skatteministeriets skøn for udgifter til børn- og ungeydelsen.

I forbindelse med fremlæggelsen af finanslovsforslaget for 2017 er der lavet administrative korrektioner til de gældende udgiftslofter for 2017-19. Korrektionerne afspejler blandt andet virkningen af pris- og lønopregningen samt det tiltrådte bloktilskudsaktstykke om kommunernes og regionernes økonomi i 2017. Korrektionerne af de gældende udgiftslofter for 2017-19 er nærmere beskrevet i bilag 1.

Sammen med finanslovsforslaget for 2017 er der desuden fremsat lovforslag om udgiftslofter for det nye fjerde år i 2020. Regeringens 2025-plan er ikke indbudgetteret på finanslovsforslaget for 2017 og er således ikke afspejlet i de gældende udgiftslofter for 2017-19 og det fremsatte lovforslag om udgiftslofter i 2020. Loffastsættelsen for 2020 er således baseret på det mellemfristede forløb frem mod 2025 i *DK2025 – Et stærkere Danmark*, der ikke indregner virkningerne af regeringens samlede prioriteringer i 2025-planen. Der offentliggøres dokumentation for loffastsættelsen på finansministeriets hjemmeside (www.fm.dk). Udgiftslofterne på finanslovsforslaget for 2017 fremgår af tabel 4.

Tabel 4
Udgiftslofter på finanslovsforslaget for 2017

Mia. kr. (2017-priser)	2017	2018	2019	2020
Statsligt delloft for driftsudgifter	189,8	197,5	201,5	203,9
Statsligt delloft for indkomstoverførsler	262,0	258,9	256,9	253,9
Kommunalt udgiftsloft	242,4	241,9	241,4	240,9
Regionalt delloft for sundhedsudgifter	110,0	109,9	109,9	109,8
Regionalt delloft for udviklingsopgaver	3,0	3,0	3,0	2,9

Kilde: Finanslovsforslaget for 2017.

Fastsættelsen af udgiftslofterne for 2020 følger samme overordnede principper som ved fastsættelsen af udgiftslofter for 2018 og 2019 samt ved førstegangsfastsættelsen af udgiftslofterne for 2014-17.

I forbindelse med fastsættelsen af udgiftslofter for 2020 er hele den offentlige forbrugsvækst således – efter vanlig praksis – placeret under det statslige delloft for driftsudgifter. I forbindelse med det årlige bloktilskudsaktstykke er der mulighed for at omprioritere mellem det statslige og det kommunale og regionale driftsloft. Udgiftslofterne for 2017-2020 afspejler virkningen af det kommunale moderniserings- og effektiviseringsbidrag samt omprioriteringsbidraget i regionerne.

I forbindelse med genfremsættelsen af finanslovsforslaget for 2017 i oktober vil der blive fremsat et revideret lovforslag om udgiftslofter for 2020 samt ændringsforslag til de gældende udgiftslofter for perioden 2017-2019, der afspejler prioriteringerne i regeringens 2025-plan. De fremsatte lovforslag vil blive justeret i forlængelse af efterårets politiske aftaler, så udgiftslofterne på finansloven for 2017 afspejler de indgåede aftaler i forbindelse med forhandlingerne om 2025-planen og finansloven for 2017.

2. DAU-saldo og statens finansieringsbehov

I 2016 skønnes et underskud på statens drifts-, anlægs- og udlånsbudget (DAU-saldoen) på ca. 22½ mia. kr., svarende til 1,1 pct. af BNP.

På baggrund af finanslovsforslaget for 2017 er der budgetteret et underskud på ca. 7¼ mia. kr. i 2017, svarende til 0,4 pct. af BNP, *jf. tabel 5*.

Tabel 5
Statens finanser 2016-2017

	2016			2017
	Maj	August	Ændring	FFL17
Mia. kr., årets priser				
Indtægter	649,6	671,5	21,9	699,3
Udgifter	693,0	694,1	1,1	706,9
DAU-saldo	-43,4	-22,6	20,8	-7,7
DAU-saldo (pct. af BNP)	-2,1	-1,1	1,0	-0,4

Sammenlignet med vurderingen i maj er det skønnede underskud på DAU-saldoen i 2016 forbedret med godt 20¼ mia. kr. Udviklingen kan primært henføres til, at de statslige indtægter skønnes knap 22 mia. kr. højere end i maj, herunder som følge af forventet højere provenu fra personskatter og arbejdsmarkedsbidrag mv. samt ekstraordinære indtægter fra statens salg af DONG-aktier.

De forventede statslige udgifter i 2016 bygger ligesom vurderingen i maj på ministeriernes udgiftsopfølgning 1. Dertil er der taget højde for virkningen i 2016 af aftalerne om kommunernes og regionernes økonomi for 2017 og et opdateret skøn for de statslige renteudgifter. De forventede statslige udgifter er samlet set opjusteret med godt 1 mia. kr. i forhold til skønnet i maj, hvilket primært kan henføres til højere skøn for de statslige renteudgifter som følge af øget skøn for opkøb og annullering af egne statsobligationer.

På finanslovsforslaget for 2017 er der budgetteret med et underskud på DAU-saldoen på ca. 7¾ mia. kr. i 2017, svarende til 0,4 pct. af BNP. Sammenlignet med det aktuelle skøn for 2016 er der tale om en væsentlig forbedring af DAU-saldoen. Den forventede forbedring fra 2016 til 2017 kan tilskrives de statslige indtægter, herunder særligt indtægterne fra pensionsafkastskatten, der skønnes at stige med godt 20 mia. kr. fra 2016 til 2017. Stigningen i indtægterne fra pensionsafkastskatten fra 2016 til 2017 kan særligt henføres til et højere forventet afkast af pensionsformuens rentefølsomme aktiver i lyset af udviklingen på de finansielle markeder. Skønnet for provenuet fra pensionsafkastskatten er forbundet med betydelig usikkerhed.

Udviklingen i statens indtægter og udgifter i 2016 og 2017 uddybes i *afsnit 3 og 4*.

Finansieringsbehov og gæld

På baggrund af det skønnede underskud på DAU-saldoen i 2016 mv. skønnes statsgælden at stige fra 22,4 pct. af BNP i 2015 til 23,4 pct. af BNP i 2017. Opgjort nominelt skønnes statsgælden at stige fra 445,4 mia. kr. i 2015 til 487,0 mia. kr. i 2017, svarende til en samlet stigning på godt 41½ mia. kr. i løbet af de to år, *jf. tabel 6*.

Tabel 6
Statsgælden, 2014-2017

	2015	2016	2017	Ændr. 2015-2017
Nominal gæld ultimo året, mia. kr., årets priser				
Indenlandsk gæld	649,1	646,7	653,9	4,8
Udenlandsk gæld	33,3	11,9	1,9	-31,3
Statens konto i Nationalbanken	-156,3	-111,8	-109,9	46,4
Fondens formue ¹⁾	-80,6	-70,7	-58,9	21,7
Samlet statsgæld	445,4	476,1	487,0	41,6
Samlet statsgæld i pct. af BNP	22,4	23,6	23,4	1,0

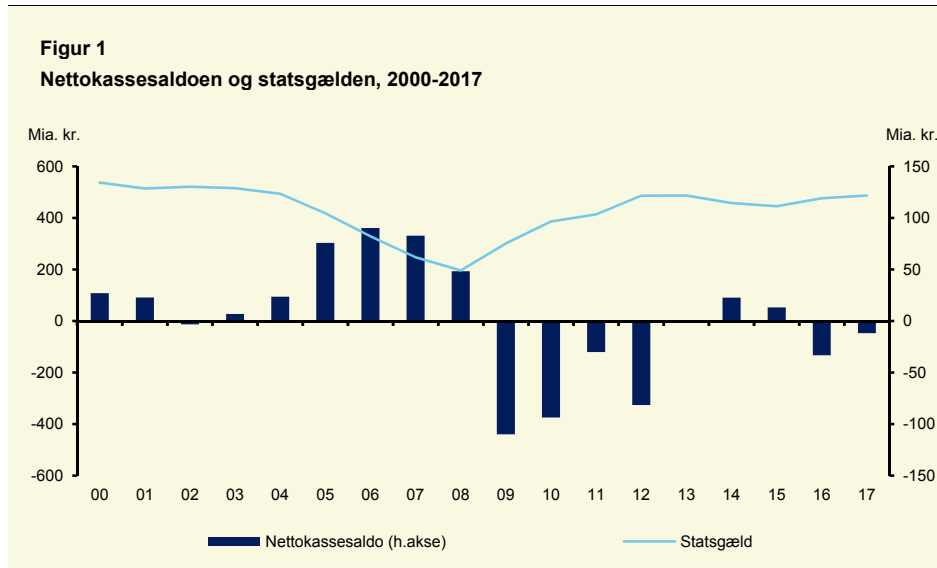
1) Fondene omfatter Den Sociale Pensionsfond, Danmarks Innovationsfond og Fonden for Forebyggelse og Fastholdelse. Formuen inkluderer fondenes obligationsbeholdning og kontoindestående i Nationalbanken.

Udviklingen i statsgælden fra år til år svarer – bortset fra kurseffekter ved lånoptagelse – til den såkaldte nettokassesaldo, dvs. likviditetseffekten af statens budget, *jf. figur 1*.

Nettokassesaldoen afspejler forskellen mellem de faktiske indbetalinger af skatter og afgifter mv., som staten modtager, og de konkrete udbetalinger af lønninger, indkomstoverførsler, tilskud mv., som staten foretager i løbet af et givet år.

Nettokassesaldoen afviger dermed fra DAU-saldoen, der afspejler forskellen mellem statens indtægter og udgifter opgjort efter statsregnskabets principper for periodisering mv. Det betyder, at DAU-saldoen ikke nødvendigvis er sammenfaldende med de faktiske ind- og udbetalinger for staten i et givet år.

Forskellen mellem nettokassesaldoen og DAU-saldoen kan henføres til beholdningsbevægelser, periodiseringer og statslige genudlån.

I 2015 er opgjort et nettokasseoverskud på ca. 13 mia. kr, *jf. tabel 7*. I 2016 skønnes et nettokasseunderskud på godt 33¼ mia. kr, hvilket er godt 14½ mia. kr. lavere end i majvurderingen. Det lavere skøn i forhold til vurderingen i maj kan primært henføres til et lavere skønnet underskud på DAU-saldoen, *jf. ovenfor*. Nettokasseunderskuddet skønnes til ca. 11¾ mia. kr. i 2017. Det lavere skønnede nettokasseunderskud i forhold til skønnet for 2016 skyldes navnlig forbedringen af DAU-saldoen fra 2016 til 2017 som følge af højere skønnede PAL-indtægter i 2017.

Tabel 7
DAU-saldo, nettokassesaldo og ændring i statsgæld 2015-2017

	2015	2016	2016	2017
Mia. kr.	regnskab	Maj	august	august
1. DAU-saldo	28,4	-43,4	-22,6	-7,7
2. Genudlån mv. (§ 40)	-8,7	-7,9	-12,0	-10,4
3. Beholdningsbevægelser og periodiseringer mv. (§ 41)	-6,5	3,3	1,3	6,3
Nettokassesaldo (1+2+3)	13,1	-48,0	-33,3	-11,8
Nettofinansieringsbehov (-nettokassesaldo)	-13,1	48,0	33,3	11,8
Kurseffekter ved lånoptagelse/nettokøb af obligationer i Den Social Pensionsfond mv. ¹⁾	-0,1	2,8	-1,6	-1,0
Ændringer i statsgæld (år til år)	-13,2	45,2	30,7	10,8

Kilde: Egne beregninger

- 1) Kurseffekter ved lånoptagelse afspejler emissionskurstab eller -gevinster ved udstedelse af statsobligationer og nettokøb af obligationer i Den Sociale Pensionsfond m.fl.

Udviklingen i statsgælden afspejles ikke fuldt ud i udviklingen i ØMU-gælden, *jf. tabel 8*. ØMU-gælden omfatter primært statens, kommunernes og regionernes obligationsgæld. Statens indestående i Nationalbanken modregnes ikke i ØMU-gælden, hvilket er tilfældet for opgørelsen af statsgælden. Derudover modregnes fondenes formue i statsgælden, mens der alene korrigeres for deres beholdning af statsobligationer i ØMU-gældsopgørelsen.

I 2016 forventes ØMU-gælden reduceret med godt 20 mia. kr., primært som følge af nedbringelsen af indestående på statens konto i Nationalbanken. I 2017 forventes ØMU-gælden at stige med ca. 8 mia. kr. som følge af et nettofinansieringsbehov på knap 12 mia. kr. og et mindre træk på statens konto.

Tabel 8
ØMU-gælden 2015-2017

	2015	2016	2017	Ændring 2015-17
Nominal gæld ultimo året, mia. kr., årets priser				
Staten:				
Indenlandsk gæld	649,1	646,7	653,9	4,8
Udenlandsk gæld	33,3	11,9	1,9	-31,3
Den Social Pensionsfonds statsobligationsbeholdning	-48,6	-45,3	-34,2	14,5
Øvrige fondes statsobligationsbeholdning	-14,9	-14,9	-14,7	0,3
Øvrige poster ¹⁾	41,3	41,4	41,3	0,0
Kommuner og regioner:				
Samlet gæld	143,4	143,4	143,4	0
Beholdning af statsobligationer	-2,2	-2,2	-2,2	0
Sociale kasser og fonde²⁾:				
Gæld	0,5	0,5	0,5	0,0
Samlet ØMU-gæld	801,8	781,7	790,0	-11,8
Samlet ØMU-gæld i pct. af BNP	40,4	38,7	37,9	-2,5

- 1) Indeholder blandt andet andre typer kort og langfristede lån til eksempelvis byfornyelse mv.
2) De sociale kasser og fonde omfatter arbejdsløshedskasserne og Lønmodtagernes Garantifond.

Der skønnes aktuelt en offentlig nettogæld på 8,2 pct. af BNP i 2017, *jf. tabel 9*. Skønnet for nettogælden er usikkert, idet udviklingen i nettogælden ud over underskuddene på den offentlige saldo også afhænger af kursreguleringer på det offentlige aktiver og passiver. Den offentlige nettogæld er det centrale gældsbegreb i forbindelse med opgørelsen af finanspolitikens langsigtede holdbarhed.

Tabel 9
Den offentlige nettogæld 2015-2017

	2015	2016	2017	Ændring 2015-17
Mia. kr., årets priser				
Offentlig nettogæld	112,7	131,7	170,8	58,1
Offentlig nettogæld i pct. af BNP	5,7	6,5	8,2	2,5

3. Statens indtægter

I 2016 ventes statens samlede indtægter at udgøre knap 671½ mia. kr., *jf. tabel 10*. Indtægterne er opjusteret med knap 22 mia. kr. i forhold til skønnet i maj. Merindtægterne skyldes hovedsageligt højere skønnede indtægter fra personskatterne og ekstraordinære indtægter fra statens salg af DONG-aktier.

På finanslovsforslaget for 2017 budgetteres statens indtægter til godt 699¼ mia. kr., hvilket er knap 27¼ mia. kr. højere end i 2016. De højere indtægter stammer primært fra højere skønnede indtægter fra pensionsafkastskat og sekundært fra højere skønnede indtægter fra personskatter, moms og erhvervsskatter.

Tabel 10
Statens indtægter i 2016 og 2017

	2016			2017	
	Maj	August	Ændr.	FL17	Ændr. 16-17
Mia. kr., årets priser					
Personskatter og arbejdsmarkedsbidrag mv.	290,4	305,9	15,5	311,1	5,2
Erhvervsskatter til staten, netto	45,2	43,1	-2,1	46,6	3,5
Moms	192,5	192,2	-0,3	197,0	4,8
Registreringsafgift	18,9	19,7	0,8	21,2	1,5
Benzin-, vægt- og ansvarsafgift mv.	22,5	22,6	0,1	22,4	-0,1
Energi- og miljøafgifter	34,2	34,1	-0,1	34,8	0,7
Nydelsesmiddel- og øvrige afgifter	16,9	17,1	0,2	17,1	0,1
Pensionsafkastskat	22,6	22,1	-0,5	42,2	20,1
Tinglysningsafgift mv.	6,8	6,7	-0,1	6,7	0,0
Skatter og sociale bidrag i alt	649,8	663,5	13,7	699,2	35,7
Øvrige indtægter	-0,2	8,1	8,3	0,1	0,2
Indtægter i alt	649,6	671,5	21,9	699,3	27,7

Statens indtægter i 2016

De væsentligste ændringer i skønnet for statens indtægter i 2016 siden majvurderingen er uddybet nedenfor.

Personskatter og arbejdsmarkedsbidrag mv. (305,9 mia. kr.) er opjusteret med 15½ mia. kr. i forhold til skønnet i maj. De højere indtægter kan primært henføres til et højere skøn for indtægterne fra A-skat, udbytteskat, frivillige indbetalinger og pensionsbeskatning.

Erhvervsskatter til staten, netto (43,1 mia. kr.) er nedjusteret med godt 2 mia. kr. i forhold til skønnet i maj. Nedjusteringen skyldes reguleringer vedrørende tidligere indkomstår.

Registreringsafgiften (19,7 mia. kr.) er opjusteret med godt ¼ mia. kr. i forhold til skønnet i maj. Det skal bl.a. ses i lyset af højere bilkøb i første halvår af 2016 end skønnet i maj.

Øvrige indtægter (8,1 mia. kr.) er opjusteret med godt 8¼ mia. kr. i forhold til skønnet i maj. De højere indtægter kan henføres til ekstraordinære indtægter fra salg af en del af statens aktiebeholdning i DONG.

Statens indtægter i 2017

Den skønnede udvikling i statens indtægter fra 2016 til 2017 er uddybet nedenfor.

Personskatter og arbejdsmarkedsbidrag mv. (311,1 mia. kr.) forventes at stige med knap 5¼ mia. kr. fra 2016 til 2017. Stigningen afspejler den positive udvikling i den samlede lønsum.

Erhvervs-skatter til staten, netto (46,6 mia. kr.) forventes at stige med ca. 3½ mia. kr. fra 2016 til 2017. Det skal bl.a. ses i lyset af højere forventede indtægter fra Nordsøen.

Momsindtægterne (197,0 mia. kr.) forventes at indbringe godt 4¾ mia. kr. mere i 2017 end i 2016 svarende til en stigning i momsgrundlaget på ca. 2,5 pct.

Pensionsafkastskatten (42,2 mia. kr.) forventes aktuelt at stige med godt 20 mia. kr. fra 2016 til 2017. Pensionsafkastskatten indgår forskudt i nationalregnskabet og statsregnskabet. Indtægterne fra pensionsafkastskatten på DAU-form i 2017 vedrører således indkomståret 2016¹. Stigningen kan særligt henføres til et højere forventet afkast af pensionsformuens rentefølsomme aktiver – herunder obligationer og rentederivater i lyset af udviklingen på de finansielle markeder. Skønnet for provenuet fra pensionsafkastskatten afhænger af udviklingen på de finansielle markeder og er derfor forbundet med betydelig usikkerhed.

4. Statens udgifter

Med afsæt i ministeriernes udgiftsopfølgning 1 for 2016 og de indgående aftaler om kommunernes og regionernes økonomi i 2017 skønnes der samlede statslige udgifter på godt 694 mia. kr. i 2016. Det er ca. 1,1 mia. kr. højere end skønnet i majvurderingen, hvilket kan henføres til aftalerne om kommunernes og regionernes økonomi for 2017 og et højere skøn for de statslige renteudgifter.

De statslige udgifter er budgetteret til knap 707 mia. kr. på regeringens finanslovsforslag for 2017.

Statens udgifter i 2016

I forbindelse med majvurderingen blev skønnet for de statslige udgifter i 2016 marginalt opjusteret til ca. 693 mia. kr. Majvurderingen tog afsæt i udgiftsopfølgning 1 for 2016.

I den aktuelle vurdering skønnes de samlede statslige udgifter ca. 1,1 mia. kr. højere end i vurderingen i maj, jf. *tabel 11*.

---

¹ I nationalregnskabet indgår provenuet (og dermed de samlede offentlige indtægter) for indkomståret 2016 altovvejende i 2016, mens det i statsregnskabet (DAU-form) indgår på betalingstidspunktet, dvs. i 2017.

Tabel 11
Statens udgifter i 2016

	FL16	Maj	August (aug.)	Ændring aug.-maj	Udgifts- lofter
Mia. kr., 2016-pl					
Udgifter under delloft for driftsudgifter	182,2	180,7	179,9	-0,8	182,2
Udgifter under delloft for indkomstoverførsler	254,3	253,4	253,7	0,4	257,4
Loftsbelagte statslige udgifter i alt	436,5	434,1	433,7	-0,4	439,6
Anlægsudgifter	14,3	15,7	15,7	0,0	
Ledighedsrelaterede udgifter	12,2	12,2	12,2	0,0	
Tilskud mv. til kommuner og regioner	202,2	202,2	202,8	0,6	
Renter af statsgæld mv.	18,3	19,9	20,8	0,9	
Øvrige udgifter uden for loft	9,4	8,9	8,9	0,0	
Ikke-loftsbelagte statslige udgifter i alt	256,4	258,9	260,4	1,5	
Statens udgifter i alt	692,9	693,0	694,1	1,1	

Anm.: Udgiftslofterne er angivet som opgjort på finansloven for 2016.

Det aktuelle skøn for udgifterne i 2016 bygger ligesom vurderingen i maj på ministeriernes udgiftsopfølgning 1. Hertil kommer aftalerne om kommunernes og regionernes økonomi for 2017 samt et ændret skøn for de statslige renteudgifter, primært som følge af øget skøn for opkøb og annullering af egne statsobligationer.

Aftalerne om kommunernes og regionernes økonomi for 2017 indebærer isoleret set mindre-udgifter under det statslige delloft for driftsudgifter i 2016 på godt ¼ mia. kr. samt merudgifter under det statslige delloft for indkomstoverførsler på knap ½ mia. kr.

Ændringerne som følge af aftalerne om kommunernes og regionernes økonomi for 2017 indebærer ikke isoleret set ændrede disponeringsmuligheder under de statslige dellofter i 2016. Det skyldes, at der i forbindelse med tillægsbevillingsloven for 2016 foretages administrative korrektioner af dellofterne, som indebærer, at dellofterne i 2016 alt andet lige sænkes tilsvarende bevillingsændringerne som følge af aftalerne om kommunernes og regionernes økonomi for 2017.

Statens udgifter i 2017

På regeringens forslag til finanslov for 2017 er de samlede statslige udgifter budgetteret til knap 707 mia. kr., *jf. tabel 12*.

Tabel 12
Statens udgifter i 2017

	FFL17	Udgiftsloft
Mia. kr., 2017-pl		
Udgifter under delloft for driftsudgifter	189,1	189,8
Udgifter under delloft for indkomstoverførsler	258,0	262,0
Loftsbelagte statslige udgifter i alt	447,1	451,8
Anlægsudgifter	16,0	
Ledighedsrelaterede udgifter	12,0	
Tilskud mv. til kommuner og regioner	201,4	
Renter af statsgæld mv.	17,8	
Øvrige udgifter uden for loft	12,6	
Ikke-loftsbelagte statslige udgifter i alt	259,9	
Statens udgifter i alt	706,9	

Anm.: Udgiftslofterne er angivet som opgjort på finanslovsforslaget for 2017.

Budgetteringen af udgifterne under delloftet for driftsudgifter er på finanslovsforslaget for 2017 ca. 0,7 mia. kr. under udgiftsloftet i 2017.

Under det statslige delloft for indkomstoverførsler er der på finanslovsforslaget for 2017 budgetteret med udgifter på 258 mia. kr. i 2017. Dermed ligger budgetteringen ca. 4 mia. kr. under delloftet for indkomstoverførsler.

De statslige dellofter er fastsat ud fra de respektive love om udgiftslofter med efterfølgende administrative loftekorrigeeringer, *jf. afsnit 1 og bilag 1*.

De ikke-loftsstyrede udgifter på finanslovsforslaget for 2017 er budgetteret til knap 260 mia. kr. (inklusive renteudgifter) i 2017. Hovedparten af udgifterne udgøres af det aftalte bloktilskud til kommuner og regioner. Det samlede statslige bloktilskud til kommuner og regioner udgør på finanslovsforslaget knap 201½ mia. kr.

Dertil kommer udgifter på det statslige anlægsbudget, som er budgetteret til 16 mia. kr. i 2017, og de statslige udgifter til de ledighedsrelaterede overførsler mv., som i 2017 er budgetteret til 12 mia. kr. De ledighedsrelaterede udgifter dækker blandt andet over de statslige udgifter til arbejdsløshedsdagpenge, kontanthjælp mv.

Øvrige ikke-loftsbelagte udgifter omfatter blandt andet udgifter til Kongehuset, Folketinget og en række finansielle poster.

Bilag 1. Korrektioner af udgiftslofterne

Der er med finanslovsforslaget for 2017 foretaget en række administrative korrektioner af udgiftslofterne for 2017-2019 i medfør af budgetlovens § 8 og § 5, stk. 1 i lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansårene 2014-2017 samt § 2, stk. 1 i hhv. lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2018 og lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2019.

De samlede korrektioner fremgår af tabel 1 og uddybes i det følgende. Det bemærkes, at evt. summeringsafvigelser skyldes afrundinger.

Tabel 1
Korrektion af udgiftslofter på FFL17

	2017	2018	2019
Delloft for driftsudgifter (2016-pl) (mia. kr.)	190,4	199,7	205,8
Korrektioner af det statslige delloft for driftsudgifter i alt (mio. kr.)	-589	-2.128	-4.328
<i>Korrektioner som følge af ændret prioritering mellem sektorer i kommune- og regionsaftaler, jf. budgetlovens § 8, stk. 1</i>	-3.462	-5.313	-7.140
<i>Korrektioner som følge af ændringer i de ledighedsrelaterede udgifter, jf. budgetlovens § 8, stk. 2</i>	4	34	62
<i>Korrektioner som følge af tekniske justeringer, jf. budgetlovens § 8, stk. 4</i>	2.609	2.728	2.279
<i>Korrektioner vedrørende omfordeling mellem statslige dellofter, jf. love om udgiftslofter § 2 eller § 5</i>	261	424	471
Det statslige delloft for driftsudgifter afrundet (2017-pl) (mia. kr.)	189,8	197,5	201,5
Delloft for indkomstoverførsler (2016-pl) (mia. kr.)	257,5	254,5	252,6
Korrektioner af det statslige delloft for indkomstoverførsler (mio. kr.)	4.526	4.372	4.336
<i>Korrektioner som følge af ændringer i de ledighedsrelaterede udgifter, jf. budgetlovens § 8, stk. 2</i>	0	1	2
<i>Korrektioner som følge af tekniske justeringer, jf. budgetlovens § 8, stk. 4</i>	4.688	4.633	4.599
<i>Korrektioner vedrørende omfordeling mellem statslige dellofter, jf. love om udgiftslofter § 2 eller § 5</i>	-162	-263	-264
Det statslige delloft for indkomstoverførsler afrundet (2017-pl) (mia. kr.)	262,0	258,9	256,9

Tabel 1 (fortsat)
Korrektion af udgiftslofter på FFL17

	2017	2018	2019
Kommunalt udgiftsloft (2016-pl) (mia. kr.)	235,0	232,7	230,4
Administrative korrektioner af det kommunale udgiftsloft (mio. kr.)	7.329	9.180	11.007
<i>Korrektioner som følge ændret prioritering mellem sektorer i kommune- og regionsaftaler, jf. budgetlovens § 8. stk. 1</i>	2.606	4.457	6.283
<i>Korrektioner som følge af tekniske justeringer, jf. budgetlovens § 8, stk. 4</i>	4.723	4.723	4.723
Kommunalt udgiftsloft afrundet (2017-pl) (mia. kr.)	242,4	241,9	241,4
Regionalt delloft for sundhed (2016-pl) (mia. kr.)	107,4	107,3	107,2
Administrative korrektioner af regionalt delloft for sundhedsområdet (mio. kr.)	2.624	2.624	2.624
<i>Korrektioner som følge ændret prioritering mellem sektorer i kommune- og regionsaftaler, jf. budgetlovens § 8. stk. 1</i>	856	856	856
<i>Korrektioner som følge af tekniske justeringer, jf. § budgetlovens 8, stk. 4</i>	1.767	1.767	1.767
Regionalt delloft for sundhedsområdet afrundet (2017-pl) (mia. kr.)	110,0	109,9	109,9
Regionalt delloft for regionale udviklingsopgaver (2016-pl) (mia. kr.)	3,0	2,9	2,9
Administrative korrektioner af regionalt delloft for udviklingsopgaver (mio. kr.)	49	49	49
<i>Korrektioner som følge af tekniske justeringer, jf. § budgetlovens 8, stk. 4</i>	49	49	49
Regionalt delloft for regionale udviklingsopgaver afrundet (2017-pl) (mia. kr.)	3,0	3,0	3,0

1.1 Korrektioner i henhold til budgetlovens § 8, stk. 1

I henhold til budgetlovens § 8, stk. 1 kan finansministeren med tilslutning fra Folketingets Finansudvalg i forbindelse med det årlige bloktilskudsaktstykke om fastsættelse af statens bloktilskud til kommuner og regioner mv. foretage en omfordeling mellem de gældende udgiftslofter for stat, kommuner og regioner. Bestemmelsen tager sigte på politiske omprioriteringer, der ligger udover de i budgetlovens § 8 stk. 2-4 hjemlede justeringer begrundet i ny lovgivning og justeringer af mere teknisk karakter.

I forbindelse med finanslovsforslaget er der i henhold til *Akt 133 af 23. juni 2016* (det kommunale og regionale bloktilskudsaktstykke) sket en omprioritering fra det statslige delloft for driftsudgifter til det kommunale udgiftsloft på i alt 2,6 mia. kr. i 2017, 4,5 mia. kr. i 2018 og 6,3 mia. kr. i 2019, jf. tabel 2.

Det afspejler en tilbageførsel af 2,2 mia. kr. af det kommunale omprioriteringsbidrag i 2017 til prioriterede områder inden for borgernær service. Hertil kommer bl.a. en omlægning af puljer til mere pædagogisk personale i dagtilbud og klippekort til ekstra hjemmehjælp for de svageste hjemmehjælpsmodtagere på 0,4 mia. kr. fra finansloven for 2015 til det kommunale udgiftsloft fra 2017.

Endvidere indebærer forhandlingsresultatet vedrørende kommunernes økonomi for 2017 en annullering af det årlige omprioriteringsbidrag på 1 pct. af det kommunale udgiftsloft fra 2018 og frem samt en indførsel af et flerårigt moderniserings- og effektiviseringsprogram med en målsætning på 1 mia. kr. årligt. Inden for programmet frigøres 0,5 mia. kr. årligt fra 2018 og frem til prioritering bredt i den offentlige sektor, hvilket betyder at det kommunale serviceloft reduceres tilsvarende.

For det regionale område er der i henhold til bloktilskudsaktstykket sket en omprioritering fra det statslige delloft for driftsudgifter på i alt 856 mio. kr. årligt i 2017-2019 til det regionale delloft for sundhedsområdet, *jf. tabel 2*.

Det dækker over, at der med regionernes økonomiaftale 2017 er aftalt et løft på 200 mio. kr. til forsat udvikling på sundhedsområdet. Hertil kommer udmøntning af allerede besluttet løft i 2017 på 656 mio. kr. til bl.a. kræftbehandling og kapacitet på sygehusområdet.

Tabel 2

Ændring af udgiftslofter som følge af omprioriteringer mellem sektorer i kommune- og regionsaftalen

Mio. kr., 2017-pl	2017	2018	2019
Det statslige delloft for driftsudgifter	-3.462	-5.313	-7.140
Det kommunale udgiftsloft	2.606	4.457	6.283
Det regionale delloft for sundhedsområdet	856	856	856
Det regionale delloft for udviklingsopgaver	-	-	-

1.2 Korrektioner i henhold til budgetlovens § 8, stk. 2

I henhold til budgetlovens § 8, stk. 2 kan Finansministeren administrativt foretage en forhøjelse eller reduktion af udgiftslofterne, hvis det er begrundet i ny lovgivning, der medfører en reduktion eller forøgelse af de ledighedsrelaterede udgifter.

I forbindelse med finanslovsforslaget for 2017 er de gældende udgiftslofter korrigeret som følge af to- og trepartsaftalen om integration samt harmonisering af betingelserne for optjening af feriedagpenge. Det statslige delloft for driftsudgifter er opjusteret svarende til de samlede mindreudgifter på det ledighedsrelaterede område uden for loft, hvor der er taget højde for tilbageløb, *jf. tabel 3*.

Tabel 3**Ændring af udgiftslofter sfa. ændringer på det ledighedsrelaterede område**

Mio. kr., 2017-pl	2017	2018	2019
Harmonisering af betingelserne for optjening af feriedagpenge			
Det statslige delloft for driftsudgifter	0	22	27
Det statslige delloft for indkomstoverførsler	0	1	2
Udgifter uden for loft	0	-45	-56
To- og trepartsaftalen om integration			
Det statslige delloft for driftsudgifter	4	12	35
Det statslige delloft for indkomstoverførsler	-	-	-
Udgifter uden for loft	-4	-12	-35

De samlede korrektioner som følge af to- og trepartsaftalen om integration opsummeres i bilag 1c.

Merudgifterne under delloftet for indkomstoverførsler som følge af harmonisering af betingelserne for optjening af feriedagpenge er indbudgetteret på § 17.38.11.10, § 17.38.11.15, § 17.38.11.20 og § 17.38.11.25.

Mindreudgifterne uden for loft som følge af harmonisering af betingelserne for optjening af feriedagpenge er indbudgetteret på § 17.19.78.10, § 17.19.78.30, § 17.32.01.10, § 17.32.01.20 og § 17.32.02.10.

Mindreudgifterne uden for loft som følge af to- og trepartsaftalen om integration er indbudgetteret på § 17.32.01, § 17.46.03, § 17.46.51 og § 17.47.02.

1.3 Korrektioner i henhold til budgetlovens § 8, stk. 4

I henhold til budgetlovens § 8, stk. 4 kan finansministeren administrativt foretage en ændring i de gældende udgiftslofter i det omfang det er begrundet i en ændret udgifts- og opgavefordeling mellem stat, kommuner og regioner eller en ændring af den bindende statslige regulering af kommuners og regioners økonomi (Det Udvidede Totalbalanceprincip), pris- og lønreguleringer eller lignende tekniske korrektioner.

Der er på finanslovsforslaget indarbejdet en korrektion af det statslige delloft for driftsudgifter i 2017 og 2018 i forlængelse af lov om ændring af integrationsloven og forskellige andre love af 8. juni 2016, hvor grundtilskuddet øges i 2017 og 2018. Korrektionen fremgår nedenfor, *jf. tabel 4*.

Tabel 4**Ændring i gældende udgiftslofter som følge af forhøjelse af grundtilskud i 2017 og 2018**

Mio. kr., 2017-pl	2017	2018	2019
Det statslige delloft for driftsudgifter	509	520	-

En forhøjelse af grundtilskuddet indebærer alt andet lige en tilsvarende reduktion af bloktilskuddet uden for loft, hvorfor indtægterne for kommunerne under ét er uændret. Det øgede grundtilskud afspejler dermed en ændret fordeling af finansieringstilskuddet til kommunerne. Der er således tale om en teknisk omlægning af de statslige tilskud til kommunerne, hvor kommunernes samlede disponeringsmuligheder ikke ændres.

Korrektioner som følge af ændret udgifts- og opgavefordeling mellem sektorer

Der er på finanslovsforslaget indarbejdet korrektioner af de gældende lofter som følge af ændret opgavefordeling mellem stat, kommuner og regioner, *jf. Akt 133 af 23. juni 2016* (bloktilskudsaktstykket). Korrektionerne omfatter udover de direkte virkninger af lov- og cirkulæreprogrammet også virkninger af skæv DUT mv. som følge af variationer i udgifterne mellem årene i forhold til loftekorrektionerne på forslag til finanslov for 2016.

Korrektionerne som følge af lov- og cirkulæreprogrammet og skæv DUT mv. fremgår nedenfor, *jf. tabel 5*.

Det fremgår, at korrektionerne samlet set indebærer en nedjustering af det statslige delloft for driftsudgifter på 128 mio. kr. årligt i 2017-2019 og en nedjustering af det statslige delloft for indkomstoverførsler på 24 mio. kr. årligt i 2017-2019. Det kommunale udgiftsloft er opjusteret med 24 mio. kr. årligt i 2017-2019. Det regionale delloft for sundhedsområdet er opjusteret med 145 mio. kr. årligt i 2017-2019, mens det regionale delloft for regionale udviklingsopgaver er opjusteret med 5 mio. kr. årligt i 2017-2019.

Tabel 5**Samlede ændringer af udgiftslofter som følge af ændret opgavefordeling mellem sektorer mv**

Mio. kr., 2017-pl	2017	2018	2019
Staten			
Delloft for driftsudgifter	-128	-128	-128
<i>LCP-korrekationer</i>	-477	-477	-477
<i>Skæv DUT mv. kommuner</i>	162	162	162
<i>Skæv DUT mv. regioner</i>	186	186	186
Delloft for indkomstoverførsler			
<i>LCP-korrekationer</i>	633	633	633
<i>Skæv DUT</i>	-657	-657	-657
Kommuner			
Loft for serviceudgifter	24	24	24
<i>LCP-korrekationer</i>	185	185	185
<i>Skæv DUT mv.</i>	-162	-162	-162
Regioner			
Delloft for sundhedsområdet	145	145	145
<i>LCP-korrekationer</i>	331	331	331
<i>Skæv DUT mv.</i>	-186	-186	-186
Delloft for udviklingsopgaver			
<i>LCP-korrekationer</i>	5	5	5

Der er foretaget en korrektion af delloftet for indkomstoverførsler som følge af skæv DUT. Der er ikke foretaget en modgående loftskorrektion, eftersom de kommunale overførselsudgifter ikke er loftsbelagte. Korrektionen har karakter af teknik, da den følger af praksis for ét-årig fastsættelse af bloktilskuddet.

En nærmere specifikation af sammenhængen mellem de foretagne korrektioner og de enkelte punkter i lov- og cirkulæreprogrammet fremgår af bilag 1a.

PL-regulering af udgiftslofter

Der er på finanslovsforslaget foretaget en opregning af de gældende udgiftslofter til 2017-pl. De afledte korrektioner fremgår nedenfor, *jf. tabel 6*.

Tabel 6
Loftskorrekationer som følge af pl-opregning

Mio. kr., 2017-pl.	2017	2018	2019
Delloft for driftsudgifter	2.228	2.337	2.408
Delloft for indkomstoverførsler	4.712	4.657	4.623
Kommunalt loft for serviceudgifter	4.700	4.700	4.700
Regionalt delloft for sundhedsområdet	1.623	1.623	1.623
Regionalt delloft for regional udvikling	44	44	44

I opregningen er der korrigeret for ændrede pris- og lønforudsætninger vedr. 2016. Opregningsfaktoren for de enkelte lofter fremgår af tabel 7.

Tabel 7
PL-regulering af udgiftslofter

	Pct.
Statsligt delloft for driftsudgifter	1,17
Delloft for indkomstoverførsler	1,83
Kommunalt loft for serviceudgifter	2,0
Regionalt delloft for sundhedsområdet	1,5
Regionalt delloft for regional udvikling	1,5

En nærmere beskrivelse af forudsætningerne for pl-reguleringen fremgår af bilag 1b.

1.4 Korrekationer i henhold til love om udgiftslofter § 2, stk. 1 eller § 5, stk. 1

I henhold til lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansårerne 2014-2017 § 5, stk. 1 samt § 2, stk. 1 i hhv. lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2018 og lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2019 kan finansministeren administrativt foretage en omfordeling mellem de to statslige dellofter, hvis dette er begrundet i permanente ændringer i fordelingen af udgifter mellem de to dellofter.

Der er foretaget omfordelinger mellem de to dellofter ifm. to- og trepartsaftalen om integration, enighed om finansiering af Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne og Dansk

Folkeparti om et tryggere dagpengesystem af oktober 2015 og harmonisering af produktionsskoleydelse til SU-niveau. Enighed om finansiering af Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti om et tryggere dagpengesystem af oktober 2015 skønnes at indebære adfærdseffekter, *jf. tabel 8*.

Tabel 8

Skønnede adfærdseffekter af enighed om finansiering af Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti om et tryggere dagpengesystem af oktober 2015

Mio. kr., 2017-pl	2017	2018	2019
Adfærdseffekt	-50	-150	-236

Ændringerne i de gældende udgiftslofter som følge af omfordelingerne, hvor der er taget højde for tilbageløb og adfærd, fremgår nedenfor, *jf. tabel 9*.

Tabel 9

Ændring af udgiftslofter sfa. omfordelinger mellem de statslige dellofter

Mio. kr., 2017-pl	2017	2018	2019
To- og trepartsaftalen om integration			
Det statslige delloft for driftsudgifter	148	145	93
Det statslige delloft for indkomstoverførsler	-56	-49	-27
Enighed om finansiering af Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti om et tryggere dagpengesystem af oktober 2015			
Det statslige delloft for driftsudgifter	63	177	276
Det statslige delloft for indkomstoverførsler	-22	-46	-69
Harmonisering af produktionsskoleydelse til SU-niveau			
Det statslige delloft for driftsudgifter	51	101	101
Det statslige delloft for indkomstoverførsler	-84	-168	-168

Mindreudgifter under delloftet for indkomstoverførsler som følge af to- og trepartsaftalen om integration er indbudgetteret på § 14.71.03 og § 14.72.03.

Mindreudgifterne under delloftet for indkomstoverførsler som følge af enighed om finansiering af Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti om et tryggere dagpengesystem af oktober 2015 er indbudgetteret på § 19.81.01.

Mindreudgifterne under delloftet for indkomstoverførsler som følge af harmonisering af produktionsskoleydelse til SU-niveau er indbudgetteret på § 20.51.12.

Bilag 1a. Korrektioner som følge af LCP

Tabel 1 sammenfatter ændringerne af udgiftslofterne som følge af DUT (lov- og cirkulæreprogram for 2015/2016). Som det fremgår af tabel 1 går korrektionerne som følge af DUT i nul.

Tabel 10

Samlede ændringer af udgiftslofter som følge af ændret opgavefordeling mellem sektorer mv

Mio. kr., 2017-pl	2017	2018	2019
Stat			
Delloft for driftsudgifter	-477	-477	-477
Delloft for indkomstoverførsler	633	633	633
Uden for loft	393	393	393
Kommuner			
Delloft for serviceudgifter	186	186	186
Uden for loft	-1.071	-1.071	-1.071
Regioner			
Regionalt delloft for sundhedsområdet	331	331	331
Regionalt delloft for regional udvikling	5	5	5
Uden for loft	-	-	-

Bilag 1b: Pris- og lønopregningen af udgiftslofterne

Pris- og lønopregningen af udgiftslofterne i forbindelse med finanslovsforslaget for 2017 tager afsæt i opregningen af de udgifter, der er omfattet af udgiftslofterne.

På det **statslige område** er delloftet for driftsudgifter og delloftet for indkomstoverførsler således opregnet med afsæt i de loftbelagte udgifter på finansloven for 2016 korrigeret for rammeændringerne i forbindelse med loftfastsættelsen, *jf. oversigt over afgrænsning af de statslige dellofter for hhv. driftsudgifter og indkomstoverførsler* (tilgængeligt på www.fm.dk).

Forudsætningerne for pris- og lønudviklingen på det statslige område i forbindelse med finanslovsforslaget for 2017 kan findes i forslaget afsnit "Om Finanslovsforslagets opbygning" eller på *Moderniseringsstyrelsens hjemmeside* (www.modst.dk/OEAV/2-Bevillingslove/25-Indeks).

Tabel 1

Løftkorrekationer som følge af pris- og lønopregning af de statslige udgiftslofter til 2017-priser

Mio. kr.	2017	2018	2019
Statsligt delloft for driftsudgifter	2.228	2.337	2.408
Statsligt delloft for indkomstoverførsler	4.712	4.657	4.623

Det bemærkes, at lønskønnet angiver budgetvirkningen¹ af de overenskomstmæssigt aftalte lønstigninger mv. inklusive udmøntninger fra reguleringsordningen og privatlønsværn² samt overhæng³ fra lønstigninger året før.

Det statslige lønskøn i 2016 og 2017 er baseret på de 3-årige overenskomstaftaler på det offentlige område, som dækker perioden fra 1. april 2015 til 31. marts 2018 (OK15). Det statslige lønskøn for 2016 er endeligt.

Opregningen af de statslige udgifter omfatter et nyt skøn for pris- og lønudviklingen i 2017 samt et revideret skøn for udviklingen i 2016. Den samlede pris- og lønopregning giver anledning til løftkorrekationer som angivet i tabel 1 ovenfor.

¹ Budgetvirkningen angiver årvirkningen på de offentlige budgetter af en given lønstigning og følger dermed af udmøntningstidspunktet for en lønstigning.

² Det bemærkes, at reguleringsordningen, der udligner 80 pct. af forskellen mellem den statslige og den private lønudvikling, videreføres i OK15-perioden, men suspenderes i 2015, således at der ikke sker en udmøntning i 2016. Privatlønsværnet sikrer, at hvis de statslige lønstigninger i den kommende overenskomstperiode er højere end den private lønudvikling, vil den statslige lønstigning blive reguleret med 100 pct.

³ En generel lønstigning på 1 pct., som udmøntes pr. 1. april har en budgetvirkning på 0,75 pct. i det pågældende år og en budgetvirkning på 0,25 pct. i *overhæng* det efterfølgende år.

De **kommunale og regionale** udgiftslofter opregnes på tilsvarende vis med det kommunale prisindeks for serviceudgifter samt de regionale prisindeks for henholdsvis sundhedsudgifter (ekskl. medicin) og regional udvikling.

Ligesom for de statslige udgiftslofter omfatter pris- og lønopregningen af de kommunale og regionale udgiftslofter også både et skøn for pris- og lønudviklingen i 2017 og et revideret skøn for 2016.

Forudsætningerne for de kommunale og regionale pris- og lønskøn, der anvendes til PL-regulering af de kommunale og regionale udgiftslofter, fremgår nedenfor, *jf. boks 1*.

Boks 1

Opgørelsen af den kommunale og regionale pris- og lønudvikling

I forbindelse med de årlige økonomiforhandlinger udarbejdes der fremadrettede skøn for PL-reguleringen af de kommunale og regionale udgifter mv.

Den kommunale og regionale pris- og lønudvikling opgøres som en sammenvejning af underliggende skøn for priser og løn, der vægtes sammen på baggrund af de artsfordelte udgifter i de seneste kommunale og regionale regnskaber. Artsopdelingen er udformet med henblik på at belyse de realøkonomiske og ressourcemæssige aspekter af aktiviteten. Artsopdelingen afspejler således sammensætningen af de kommunale og regionale udgifter i relation til påvirkningen fra henholdsvis pris- og lønudviklingen.

- *Forudsætninger for prisskøn*

Opgørelsen af prisudviklingen i den kommunale og regionale sektor er baseret på udviklingen i en række underliggende prisindeks. Skønnene for de underliggende prisindeks i 2016 og 2017 tager afsæt i *Økonomisk Redegørelse, maj 2016*.

- *Forudsætninger for lønskøn*

Som for staten angiver lønskønnet budgetvirkningen af de overenskomstmæssigt aftalte lønstigninger, puljemidler mv. inklusive udmøntninger fra reguleringsordningen og privatlønsværn samt overhæng fra lønstigninger året før.

Det kommunale og regionale lønstigningsskøn for 2016 og 2017 er baseret på de 3-årige overenskomstaftaler på de respektive områder, som dækker perioden fra 1. april 2015 til 31. marts 2018 (OK15).

Skøn for pris- og lønudviklingen i 2017

Den kommunale pris- og lønudvikling vedrørende serviceudgifterne fra 2016-2017 skønnes til 2,1 pct., *jf. tabel 2*.

Tabel 2
Skøn for den kommunale pris- og lønudvikling vedrørende serviceudgifter (ekskl. overførsler) fra 2016 til 2017 (dekomponeret)

	Indeks	Vægt	Sammenvejet
Priser	1,9	0,3	0,6
Løn	2,2	0,7	1,5
Samlet PL-indeks			2,1

Anm.: Prisindekset er en sammenvæjning af flere underliggende prisindeks. Indeks og vægte er afrundet til én decimal. Afrunding i tabellen kan medføre, at tallene ikke summer til totalen.

Pris- og lønudviklingen på sundhedsområdet fra 2016-2017 skønnes til 1,8 pct. ekskl. medicintilskud, *jf. tabel 3*.

Tabel 3
Skøn for pris- og lønudvikling på sundhedsområdet (ekskl. medicintilskud) fra 2016 til 2017 (dekomponeret)

	Indeks	Vægt	Sammenvejet
Priser (inkl. sygesikring)	1,4	0,5	0,7
Løn	2,1	0,5	1,1
Samlet PL-indeks			1,8

Anm.: Prisindekset er en sammenvæjning af flere underliggende prisindeks. Indeks og vægte er afrundet til én decimal. Afrunding i tabellen kan medføre, at tallene ikke summer til totalen.

For regional udvikling er pris- og lønudviklingen fra 2016-2017 skønnet til 2,6 pct., *jf. tabel 4*.

Tabel 4
Skøn for pris- og lønudvikling vedrørende regional udvikling fra 2016 til 2017 (dekomponeret)

	Indeks	Vægt	Sammenvejet
Priser	2,8	0,8	2,1
Løn	2,1	0,2	0,5
Samlet PL-indeks			2,6

Anm.: Prisindekset er en sammenvæjning af flere underliggende prisindeks. Indeks og vægte er afrundet til én decimal. Afrunding i tabellen kan medføre, at tallene ikke summer til totalen.

Reviderede skøn for pris- og lønudviklingen i 2016

Den kommunale pris- og lønudvikling vedrørende serviceudgifterne fra 2015-2016 blev oprindeligt skønnet til 1,6 pct., *jf. Aftale om kommunernes økonomi for 2016 af juli 2015*.

Det reviderede skøn for pris- og lønudviklingen vedrørende serviceudgifter fra 2015-2016 er 1,5 pct. Det er dermed 0,1 procentpoint lavere end det oprindelige skøn, *jf. tabel 5*.

Tabel 5

Revideret skøn for den kommunale pris- og lønudvikling vedrørende serviceudgifter (ekskl. overførsler) fra 2015 til 2016 (dekomponeret)

	Oprindeligt skøn			Revideret skøn			Ændring
	Indeks	Vægt	Sammenvejet	Indeks	Vægt	Sammenvejet	
Priser	1,7	0,3	0,5	1,2	0,3	0,4	
Løn	1,6	0,7	1,1	1,6	0,7	1,1	
Samlet PL-indeks			1,6			1,5	-0,1

Anm.: Prisindekset er en sammenvejning af flere underliggende prisindeks. Indeks og vægte er afrundet til én decimal. Afrunding i tabellen kan medføre, at tallene ikke summer til totalen.

Pris- og lønudvikling på sundhedsområdet fra 2015-2016 blev oprindeligt skønnet til 1,3 pct. ekskl. medicintilskud, *jf. Aftale om regionernes økonomi for 2016 af august 2015*.

Det reviderede skøn for pris- og lønudviklingen på sundhedsområdet fra 2015-2016 er 1,1 pct. ekskl. medicintilskud. Det er dermed 0,2 procentpoint lavere end det oprindelige skøn, *jf. tabel 6*.

Tabel 6

Revideret skøn for pris- og lønudvikling på sundhedsområdet (ekskl. medicintilskud) fra 2015 til 2016 (dekomponeret)

	Oprindeligt skøn			Revideret skøn			Ændring
	Indeks	Vægt	Sammenvejet	Indeks	Vægt	Sammenvejet	
Priser (inkl. sygesikring)	1,0	0,5	0,5	0,7	0,5	0,3	
Løn	1,5	0,5	0,8	1,4	0,5	0,8	
Samlet PL-indeks			1,3			1,1	-0,2

Anm.: Prisindekset er en sammenvejning af flere underliggende prisindeks. Indeks og vægte er afrundet til én decimal. Afrunding i tabellen kan medføre, at tallene ikke summer til totalen.

For regional udvikling blev pris- og lønudvikling fra 2015-2016 oprindeligt skønnet til 2,2 pct., *jf. Aftale om regionernes økonomi for 2016 af august 2015.*

Det reviderede skøn for pris- og lønudviklingen vedrørende regional udvikling fra 2015-2016 er 1,1 pct. Det er dermed 1,1 procentpoint lavere end det oprindelige skøn, *jf. tabel 7.*

Tabel 7**Revideret skøn vedrørende regional udvikling fra 2015 til 2016 (dekomponeret)**

	Oprindeligt skøn			Revideret skøn			Ændring
	Indeks	Vægt	Sammen- vejet	Indeks	Vægt	Sammen- vejet	
Priser	2,5	0,8	1,9	1,0	0,8	0,7	
Løn	1,5	0,2	0,3	1,4	0,2	0,4	
Samlet PL- indeks			2,2			1,1	-1,1

Anm.: Prisindekset er en sammenvæjning af flere underliggende prisindeks. Indeks og vægte er afrundet til én decimal. Afrunding i tabellen kan medføre, at tallene ikke summer til totalen.

PL-reguleringen af de kommunale og regionale udgiftslofter

Eftersom skønnet for pris- og lønudviklingen for sundhed på det regionale område fastsættes ekskl. medicintilskud, er det regionale delloft for sundhedsområdet korrigeret for skønnede udgifter til medicintilskud på ca. 5,9 mia. kr. før pris- og lønopregningen.

For at få en samlet opregningsfaktor for det regionale delloft for sundhedsområdet er pris- og lønskønnet for sundhed ekskl. medicintilskud vægtet i tabel 8. Vægten er beregnet som andelen af udgifter til sundhed ekskl. medicintilskud af de samlede udgifter til sundhed.

Tabel 8**Vægtning af skønnet for den regionale pris- og lønudvikling for sundhed ekskl. medicin**

	Skøn for sundhed ekskl. medicintilskud	Vægt af sundhed ekskl. medicintilskud	Sammenvejet
Pris- og lønudviklingen i 2017	1,8	0,95	1,7
Ændrede pris- og lønforudsætninger vedr. 2016	-0,2	0,95	-0,2

Den samlede opregning af de kommunale og regionale udgiftslofter, der tager højde for reviderede skøn for pris- og lønudviklingen i 2016, fremgår af tabel 9.

Tabel 9
Pris- og lønregulering af kommunale og regionale udgiftslofter

	Ændrede pris- og lønforudsætninger vedr. 2016 (pct.)	Skøn 2016-2017 (pct.)	Samlet opregningsfaktor (pct.)
Kommunalt loft for serviceudgifter	-0,1	2,1	2,0
Regionalt delloft for sundhedsudgifter	-0,2	1,7	1,5
Regionalt delloft for regional udvikling	-1,1	2,6	1,5

Disse forudsætninger giver anledning til korrektioner af de kommunale og regionale udgiftslofter som angivet i tabel 10.

Tabel 10
Loftkorrektioner som følge af pris- og lønopregning af de kommunale og regionale udgiftslofter

Mio. kr., 2017-pl	2017	2018	2019
Kommunalt udgiftsloft	4.700	4.700	4.700
Regionalt delloft for sundhedsudgifter	1.623	1.623	1.623
Regionalt delloft for udviklingsopgaver	44	44	44

Bilag 1c: Loftsjusteringer som følge af to- og trepartsaftalen om integration

De samlede loftsjusteringer som følge af to- og trepartsaftalen om integration fremgår af tabel 1.

Det samlede tilbageløb som følge af to- og trepartsaftalen er indregnet i korrektionen som følge af ændringer i fordelingen af udgifter mellem de statslige dellofter.

Tabel 1

Justerings af udgiftslofter som følge af to- og trepartsaftalen om integration

Mio. kr., 2017-pl	2017	2018	2019
Omfordeling mellem stat og kommuner			
Delloft for driftsudgifter	-50	-50	-50
Kommunale serviceloft	50	50	50
Ændringer i ledighedsrelaterede udgifter			
Delloft for driftsudgifter	4	12	35
Ændringer i fordeling af udgifter mellem de statslige dellofter			
Delloft for driftsudgifter	148	145	93
Delloft for indkomstoverførsler	-56	-49	-27

Bilag 2. Indtægter og udgifter

2.1 Statens indtægter

Af bilagstabel 2.1 fremgår de budgetteringsforudsætninger, der ligger til grund for de skønnede indtægter i 2016 og 2017. I forhold til vurderingen i maj er skønnet for realvæksten i BNP nedjusteret med 0,2 pct.-point i 2016. Væksten i privatforbruget i 2016 er opjusteret med 0,4 pct.-point.

I 2017 er skønnet for væksten i BNP nedjusteret i forhold til majvurderingen med 0,2 pct.-point, mens skønnet for væksten i privatforbruget ligeledes er nedjusteret med 0,1 pct.-point.

Bilagstabel 2.1
Budgetteringsforudsætninger 2016-2017

	2016			2017		
	Maj	August	Ændr.	Maj	August	Ændr.
BNP, realvækst i pct.	1,1	0,9	-0,2	1,7	1,5	-0,2
Privatforbrug, realvækst i pct.	1,5	1,9	0,4	1,7	1,6	-0,1
Heraf bilkøb	3,0	8,5	5,5	3,5	5,0	1,5
Forbrugerpriser, vækst i pct.	0,6	0,5	0,0	1,5	1,4	0,0
Momsgrundlag, vækst i pct.	1,6	1,8	0,2	3,8	3,7	-0,1
Timeløn for LO/DA-arbejder, vækst i pct.	2,1	2,1	0,0	2,5	2,5	0,0
Ledighed, 1.000 personer	89,8	91,0	1,2	84,7	86,6	1,9
Beskæftigelse, 1.000 personer	2.737	2.744	7,0	2.762	2.767	4,7
Udskrivningsgrundlag, bundskat, mia. kr.	1.091	1.102	11,3	1.125	1.102	12,2
Udskrivningsgrundlag, arbejdsmarkedsbidrag, mia. kr.	1.149	1.149	0,6	1.187	1.186	-0,5
Oliepris, kroner pr. tønde	278	289	11,2	336	335	19,0

2.2 Statens udgifter

Der er ikke opgjort reviderede udgiftsskøn fordelt på udgiftskategorier, da skønnet ligesom majvurderingen er baseret på ministeriernes udgiftsopfølgning 1.

Statens udgifter i 2017

Af bilagstabel 2.2 fremgår en detaljeret oversigt over de på finanslovsforslaget for 2017 budgetterede udgifter under det statslige delloft for driftsudgifter i 2017.

Bilagstabel 2.2	
Statens driftsudgifter, tilskud og overførsler til udlandet i 2017 (loftsbelagte)	
	FFL17
Mia. kr., årets priser	
Undervisning og folkeoplysning	30,5
Videregående uddannelser, forskning mv.	29,2
Forsvaret, hjemmeværnet og beredskab	19,0
Moms- og BNI-bidrag til EU	17,2
Justitsområdet	16,3
Udviklingsbistand på Udenrigsministeriets område	9,0
Transportområdet, herunder veje, jernbaner og kollektiv trafik	8,3
Social- og indenrigsområdet, udlændinge og integration	9,8
Købsmomsreserve	7,3
Miljø, fødevarer, energi, forsyning og klima	6,7
Kulturområdet samt kirke	5,8
Skatteområdet	6,1
Tilskud til Grønland og Færøerne	4,4
Sundheds- og ældreområdet	3,9
Udenrigstjenesten, internationale organisationer mv.	2,5
Beskæftigelsesområdet	2,0
Erhvervs- og vækstområdet	1,3
Indsatser vedr. by, bolig og landdistrikter	0,5
Reserver på § 35	7,6
Resterende driftsudgifter, tilskud og overførsler til udlandet	1,8
Udgifter under delloftet for driftsudgifter i alt	189,1

Af bilagstabel 2.3 fremgår en detaljeret oversigt over de på finanslovsforslaget for 2017 budgetterede udgifter under det statslige delloft for indkomstoverførsler i 2017.

Bilagstabel 2.3

Statens udgifter til indkomstoverførsler i 2017 (loftsbelagte)

	FFL17
Mia. kr., årets priser	
Folkepension	132,1
Tjenestemandspensioner	23,9
SU-stipendier	20,7
Førtidspension mv.	19,2
Børnefamilieydelse	14,7
Efterløn	13,8
Barselsdagpenge	10,3
Boligstøtte	10,1
Fleksjob og ledighedsydelse mv.	8,2
Sygedagpenge	4,6
Udlændinge- og integrationsområdet	4,4
Børnetilskud mv.	3,3
Ressourceforløbsydelse	1,2
Driftsudgifter ved aktivering	0,9
Befordring, godtgørelse og elevstøtte/skoleydelse mv.	0,8
Personlige tillæg og varmetillæg	0,8
Forsørgelse i hjemmet af børn med nedsat funktionsevne	0,8
Seniorjob	0,5
Jobrotation	0,4
Overførsel fra den sociale pensionsfond	-13,3
Resterende indkomstoverførsler under delloftet for indkomstoverførsler	0,6
Udgifter under delloftet for indkomstoverførsler i alt	258,0

fm.dk